

III

(Valmistavat säädökset)

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO,

annettu 16 päivänä elokuuta 2018,

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskevan toimintaohjelman perustamisesta euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä (Perikles IV -ohjelma)

(CON/2018/35)

(2018/C 378/03)

Johdanto ja oikeusperusta

Euroopan keskuspankki (EKP) vastaanotti 25 päivänä kesäkuuta 2018 Euroopan unionin neuvostolta pyynnön antaa lausunto ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskevan toimintaohjelman perustamisesta euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä kaudelle 2021–2027 (Perikles IV -ohjelma) ⁽¹⁾ (jäljempänä 'ehdotettu asetusta').

EKP:n toimivalta antaa lausunto perustuu Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 133 artiklaan, jonka mukaan Euroopan parlamentti ja neuvosto säätävät Euroopan keskuspankkia kuultuaan toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen euron käytössä yhteisenä rahana, sanotun kuitenkaan rajoittamatta EKP:n toimivaltuuksia. Tämän lausunnon on antanut EKP:n neuvosto Euroopan keskuspankin työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti.

1. Yleisiä huomautuksia

- 1.1 EKP panee merkille, että ehdotettu asetusta korvaksi 1 päivästä tammikuuta 2021 asetuksella (EU) No 331/2014 ⁽²⁾ perustetun nykyisen Perikles 2020 -ohjelman oikeusperustan ja että ohjelma jatkuisi tämän seurauksena vuoden 2027 loppuun.
- 1.2 EKP toistaa jo aikaisemmin esittämänsä kannan, jonka mukaan Perikles-ohjelma on hyödyllinen lisä niille toimille, joita EKP, Europol ja kansalliset viranomaiset käyttävät euroseteleiden ja -metallirahojen väärentämisen torjunnassa ⁽³⁾. EKP luottaa siihen, että Perikles IV -ohjelma tulee jatkossakin myötävaikuttamaan eurosetelien luotettavuuden ylläpitämiseen.
- 1.3 EKP korostaa aktiivista osallistumistaan eurosetelien väärennösten torjumiseen. EKP kehittää erityisesti setelien ulkoasua ja pitkälle kehitettyjä turvatekijöitä euroseteleitä varten, joiden avulla suuri yleisö ja asiantuntijat voivat erottaa aidot setelit väärennetyistä ja jotka ennaltaehkäisevät väärennöksiä.
- 1.4 Europa-sarjan eurosetelit on otettu käyttöön vaiheittain vuodesta 2013. Sellaisten setelien käyttöönoton valmistelun joilla on aiempaa paremmat ominaisuudet, EKP ja eurojärjestelmän kansalliset keskuspankit tarjoavat paljon informaatioita setelinkäsittelylaitteiden valmistajille ja toimittajille sekä liikepankeille, vähittäiskauppiaille ja muille tahoille, jotka käyttävät setelinkäsittelylaitteita tai käsittelevät rahaa päivittäin. Lisäksi EKP tarjoaa koulutusmateriaalia ja koulutusohjelmia rahaa ammattimaisesti käsittelevien koulutuksen täydentämiseksi. Lisäksi suurelle yleisölle annetaan tietoja setelien ulkoasusta ja turvatekijöistä ennen uuden setelisarjan käyttöönottoa.

⁽¹⁾ COM(2018) 369 final.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 331/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskevan toimintaohjelman perustamisesta euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä (Perikles 2020 -ohjelma) ja neuvoston päätösten 2001/923/EY, 2001/924/EY, 2006/75/EY, 2006/76/EY, 2006/849/EY ja 2006/850/EY kumoamisesta (EUVL L 103, 5.4.2014, s. 1).

⁽³⁾ Ks. Euroopan unionin neuvoston pyynnöstä koskien kahta ehdotusta neuvoston päätökseksi tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskeviksi toimintaohjelmiksi euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä (Perikles-ohjelma) 5 päivänä heinäkuuta 2006 annetun Euroopan keskuspankin lausunnon CON/2005/22 8 kohta (EUVL C 163, 14.7.2006, s. 7) sekä Euroopan unionin neuvoston pyynnöstä kahdesta ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tietojenvaihtoa, avunantoa ja koulutusta koskevan toimintaohjelman perustamisesta euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä (Perikles-ohjelma) 2 päivänä maaliskuuta 2012 annetun Euroopan keskuspankin suosituksen CON/2006/35 1.1 kohta (EUVL C 137, 12.5.2012, s. 7). Kaikki EKP:n lausunnot julkaistaan EKP:n verkkosivuilla osoitteessa www.ecb.europa.eu.

- 1.5 Lisäksi EKP tutkii rahanväärennösten tutkimuskeskuksessaan uusia väärennöstyyppejä ja käyttää hankkimiaan tietoja neuvoakseen lainvalvontaviranomaisia paremmin. Rahanväärennösten tutkimuskeskus koordinoi kaikkien tiedossa olevien väärennetyjä euroja koskevien teknisten tietojen ja tilastotietojen levittämistä kaikille asianomaisille osapuolille.
- 1.6 Seteleiden väärentämisessä käytetään yhä useammin kuvankäsittelylaitteita ja -ohjelmistoja. Kansainvälinen Central Bank Counterfeit Deterrence Group (CBCDGD), jonka jäsenenä EKP on, tukee ja käyttää teknologiaa, esim. väärentämisentorjuntajärjestelmää (CDS), jolla estetään suojattujen seteleiden kuvien käsittely ja tulostaminen tietokoneelta.

2. Erityiset huomautukset

- 2.1 Ehdotetun asetuksen 4 artiklan 2 kohdan mukaan Euroopan komissio ottaa huomioon muiden toimivaltaisten yhteisöjen, erityisesti EKP:n ja Europolin, toteuttamat toimenpiteet pannaan täytäntöön Perikles IV-ohjelman yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. EKP kehottaa komissiota käyttämään täysimääräisesti hyväksyen EKP:n kokemuksen euroseteleitä koskevan koulutuksen järjestäjänä ja tiedonantajana sekä varmistamaan, että EKP on näiltä osin täysimääräisesti mukana.
- 2.2 Viitaten Perikles IV -ohjelman sidosryhmien väliseen hyvin toimivaan yhteistyöhön, EKP toistaa jo aikaisemmin esittämänsä kannan, jonka mukaan olisi hyödyllistä, jos komissio olisi läheisessä yhteistyössä ja ottaisi mukaan EKP:n ja Europolin valmistellessaan Perikles IV -ohjelmassa rahoitettavaksi ehdotettavat hankkeet, erityisesti siten, että hankkeet tutkittaisiin yhdessä, jotta vältettäisiin päällekkäisyyksiä tämän ohjelman, muiden asianomaisten ohjelmien ja EKP:n koulutustoiminnan välillä⁽¹⁾. Tällainen yhteistyö edesauttaisi myös yhtenäisen strategian soveltamista euron suojaamisessa rahanväärennyksiltä ja petoksilta. Näin ollen ehdotetun asetuksen 10 artikla olisi muutettava siten, että siinä säädettäisiin tärkeimpien tahojen – EKP ja Europol mukaan luettuina – kuulemisesta etukäteen työohjelmiin liittyen. Komission olisi annettava EKP:lle riittävästi aikaa tutustua 10 artiklan mukaisesti vahvistettaviin työohjelmiin liittyviin dokumentteihin⁽²⁾.
- 2.3 Ehdotetun asetuksen 12 artiklan mukaan komissio antaa vuosittaiset tiedot Perikles IV -ohjelman tuloksista. Ehdotetun asetuksen 13 artiklassa säädetään ohjelman aikana toteutettavasta väliarvioinnista ja ohjelman päätyttyä suoritettavasta lopullisesta arvioinnista. Arviointien päätelmät ja niihin liittyvät komission omat huomautukset on toimitettava Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan keskuspankille, kun taas vuosittaiset tiedot on toimitettava ainoastaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle. EKP huomauttaa, että Perikles 2020 -ohjelman väliarviointia koskeva tiedonanto toimitettiin ainoastaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle⁽³⁾. EKP painottaa että 1) EKP olisi syytä ottaa säännöllisesti mukaan väliarviointiraporttien laatimistyöhön ottaen huomioon sen toteuttamat toimet rahanväärennyksen torjuntaan liittyen sekä sen aktiivinen rooli tällä alalla, 2) on tarpeen sisällyttää arviointiraportteihin ja tiedonantoihin asianmukaisesti sellaisten tahojen palaute, jotka osallistuvat aktiivisesti asianomaisiin toimiin komission ohella, ja että 3) EKP:lle olisi jatkossa annettava tietoja ohjelmasta säännöllisesti. Näin ollen EKP ehdottaa, että ehdotetun asetuksen 12 artiklan 3 kohtaa ja 13 artiklan 3 kohtaa muutettaisiin sen varmistamiseksi, että EKP:lle annetaan sekä vuosittaiset tiedot ohjelman tuloksista että ohjelman väliarviointit.
- 2.4 Ehdotetun asetuksen 11 artiklassa säädetään delegoinnista komissiolle, jolle annetaan erityisesti toimivalta antaa 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa on seuranta- ja arviointikehystä koskevat säännökset. EKP huomauttaa, että tällaisesta toimivallasta säädetään jo asetuksen (EU) N:o 331/2014 14 artiklassa. EKP huomauttaa kuitenkin myös, että perussopimuksen 133 artiklan mukaan EKP:tä on kuultava ennen sellaisten toimenpiteiden vahvistamista, jotka ovat tarpeen euron käytössä yhteisenä valuuttana. Tämä velvoite ei rajoitu ainoastaan ehdotettuun asetukseen, vaan se koskee myös delegoituja säädöksiä perussäädöksessä tarkoitetuilla toimialoilla. EKP:tä kuullaan ehdotetusta asetuksesta perussopimuksen 133 artiklan nojalla, ja näin ollen EKP:tä olisi kuultava kustakin ehdotetun asetuksen 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua delegoidusta säädöksestä, koska ne ovat euron väärentämisen torjunnan edellyttämiä toimenpiteitä, ja näin ollen ne ovat tarpeen euron käytössä yhteisenä rahana. Mitä tulee 11 artiklan 4 kohtaan, jonka mukaan komissio kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita ennen delegoidun säädöksen hyväksymistä, EKP suosittelee, että komissio kuulee myös EKP:tä muodollisesti.

⁽¹⁾ Ks. Euroopan unionin neuvoston pyynnöstä kahdesta ehdotuksesta neuvoston päätöksiksi, jotka koskevat toimintaohjelmaa tietojenvaihdosta, avunannosta ja koulutuksesta euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä (Perikles-ohjelma) 21 päivänä kesäkuuta 2005 annetun Euroopan keskuspankin lausunnon CON/2005/22 (EUVL C 161, 1.7.2005, s. 11) 8 kohta, lausunnon CON/2006/35 2.2 kohta ja lausunnon CON/2012/17 2.4 kohta

⁽²⁾ Ks. lausunnon CON/2012/17 2.5 kohta.

⁽³⁾ Ks. ehdotetun asetuksen 6 perustelukappale

Niiltä osin kuin EKP suosittaa ehdotettua asetusta muutettavaksi, tarkat muutosehdotukset perusteluineen on esitetty teknisessä työasiakirjassa, johon on liitetty selvitys. Tekninen työasiakirja on luettavissa englanninkielisenä EKP:n verkkosivuilla.

Tehty Frankfurt am Mainissa 16 päivänä elokuuta 2018.

EKP:n puheenjohtaja

Mario DRAGHI
